

บริการสารสนเทศเบ็ดเสร็จ ช่วยท่านได้อย่างไร

เพ็ญพิชชา เข็มเงิน* วลัยพร ร่มรื่น**

ปัจจุบันสังคมไทยอยู่ในช่วงระยะเวลาของการเปลี่ยนแปลงและเตรียมความพร้อมทั้งทางภาคอุตสาหกรรม การผลิต การบริการ สังคม รวมทั้งประชาชน เพื่อการเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจอาเซียน รัฐบาลได้ประกาศนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่ต้องเร่งพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นสังคมที่อยู่บนพื้นฐานความรู้ โดยพัฒนาความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้ประชาชนได้ใช้ในชีวิตประจำวันให้ทัดเทียมกับการพัฒนาในระดับนานาชาติ รวมทั้งให้ความสำคัญในการดำเนินงานที่ผลักดันให้ประเทศมีองค์ความรู้เป็นรากฐานโดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมให้คนไทยใช้ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ดังนั้น การให้บริการสารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงมีความสำคัญต่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรม นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย นิสิต นักศึกษา ชุมชนที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนและประชาชนทั่วไป ทั้งที่ประกอบธุรกิจอยู่แล้วหรือต้องการสร้างธุรกิจใหม่ ตลอดจนผู้ที่ต้องการค้นคว้าศึกษาข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งการค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ จะค่อนข้างยากและอาจจะยังไม่ครบถ้วน เนื่องจากเป็นข้อมูลเฉพาะด้านเชิงลึก บางส่วนหายาก บางส่วนมีราคาแพง

อย่างไรก็ตาม ผู้ใช้บริการก็ยังคงมีความจำเป็นต้องค้นหาและใช้ข้อมูลสารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการศึกษาค้นคว้า การแก้ไขปัญหา การวิจัยพัฒนา ฯลฯ สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายใต้ชื่อ “หอสมุดวิทยาศาสตร์ ดร.ตัว ลพานุกรม” จึงได้มีการพัฒนาการบริการให้เป็นบริการสารสนเทศเบ็ดเสร็จด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้มีการนำคลังข้อมูลความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รวบรวมสะสมมายาวนาน มีการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้มีการบูรณาการเชื่อมโยงการใช้ข้อมูลร่วมกันจากทุกหน่วยงาน ภายใต้สังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ และเมื่อเข้ามาใช้บริการสารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในที่แห่งนี้แล้วจะมีบรรณารักษ์และนักวิทยาศาสตร์ให้บริการคัดสรรสารสนเทศให้ในระดับหนึ่ง เพื่อช่วยให้ผู้ใช้บริการได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครอบคลุมและเป็นประโยชน์ ด้วยความสะดวก รวดเร็ว

กรมวิทยาศาสตร์บริการ โดยสำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีทรัพยากรสารสนเทศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากการจัดหา

*นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

** นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการ สำนักเลขานุการกรม

และสะสมมายาวนานนับตั้งแต่แรกเริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2476 เป็นต้นมา มีจำนวนคลังข้อมูลมากกว่า 700,000 รายการ และมีคลังความรู้ที่เป็นองค์ความรู้ของกรมวิทยาศาสตร์บริการเป็นเอกสารฉบับเต็มพร้อมให้บริการ มีบริการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ (OPAC : Online Public Access Catalog) จากฐานข้อมูล e-Public Catalog มีการเพิ่มมูลค่าให้กับฐานข้อมูล โดยผู้ใช้บริการสามารถอ่านข่าวสารบัญชีและหน้าตราชั้นจากตัวเล่มผ่านเว็บไซต์ มีหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) มากกว่า 7,000 รายการ นอกจากนี้ยังมีบริการสืบค้นข้อมูลออนไลน์จากฐานข้อมูล SciFinder ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อนักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย ฯลฯ ในการสืบค้นข้อมูลงานวิจัยจากวารสาร เอกสารสิทธิบัตร เอกสารมาตรฐาน รายงานการประชุม ฯลฯ กล่าวได้ว่าการบริการสารสนเทศเบ็ดเสร็จด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของหอสมุดวิทยาศาสตร์ ดร.ตัว ลพานุกรม เป็นการบริการที่มีความครอบคลุมและมุ่งเน้นคุณภาพ ดังนี้

(1) การบริการที่มีความครอบคลุม สารสนเทศและคลังข้อมูลความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหอสมุดฯ สามารถรองรับการให้บริการที่มีความหลากหลายอยู่ในรูปแบบของเอกสารหลายประเภท ตัวอย่างเช่น หนังสือตำราวิชาการ คู่มือ ตำรับยา สูตรผลิตภัณฑ์ วารสาร เอกสารมาตรฐาน เอกสารสิทธิบัตร ฯลฯ ซึ่งเอกสารดังกล่าวฯ ให้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายทั้งข้อมูลความรู้ทั่วไปและข้อมูลเชิงลึกที่จำเป็นต้งใช้ในการวิเคราะห์ ทดสอบ การผลิต การวิจัยพัฒนา ฯลฯ

(2) การบริการที่มุ่งเน้นคุณภาพ บุคลากรที่ให้บริการ

นอกจากบรรณารักษ์แล้วยังมีนักวิทยาศาสตร์ที่ให้คำแนะนำในการสืบค้นและคัดสรรข้อมูลความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่จะช่วยให้ผู้รับบริการได้ข้อมูลถูกต้องตรงตามความต้องการ สะดวก รวดเร็ว ณ ศูนย์บริการสารสนเทศเบ็ดเสร็จ (เคาน์เตอร์บริการ ชั้น 1) โดยได้มีการพัฒนาขั้นตอนการบริการเบ็ดเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดคือ 30 นาที

ขอบเขตการบริการ

การบริการสารสนเทศเบ็ดเสร็จให้บริการข้อมูลภายในระยะเวลาที่กำหนดรวม 7 บริการ มีขอบเขตการบริการ ดังนี้

1) บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นบริการสืบค้นฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศที่มีในสำนักหอสมุดฯ และสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดบอกรับ

2) บริการสารสนเทศเพื่อการสร้างอาชีพ เป็นบริการข้อมูลผลิตภัณฑ์ OTOP สำหรับผู้ประกอบการ กลุ่มแม่บ้าน /ชุมชน เกษตรกร ที่ต้องการนำข้อมูลไปใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ เช่น ผลิตภัณฑ์อาหาร การแปรรูปผักผลไม้ ทัศนกรรมพื้นบ้าน ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในครัวเรือน ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ฯลฯ

3) บริการข้อมูลสารเคมี เป็นบริการข้อมูลเกี่ยวกับสารเคมี เช่น คุณสมบัติทางเคมีและทางกายภาพ สูตรโครงสร้าง วิธีวิเคราะห์ การผลิต ความเป็นพิษ อันตราย ประโยชน์ ฯลฯ

4) บริการตรวจสอบและค้นหาเอกสาร เป็นบริการตรวจสอบรายชื่อเอกสารต่างๆ ที่มีในหอสมุดฯ

5) บริการเอกสารฉบับเต็ม เป็นบริการจัดหาเอกสารฉบับเต็ม (Full text) ตามความต้องการของผู้ขอรับบริการจากสิ่งพิมพ์ทุกประเภททั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เช่น บทความจากวารสาร หนังสือ รายงานการประชุม ฯลฯ

6) บริการสารสนเทศมาตรฐาน เป็นบริการสืบค้นสารสนเทศมาตรฐานจากแหล่งสารสนเทศมาตรฐานทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์และออนไลน์ ได้แก่ มอก., ASTM, ISO, DIN, JIS ฯลฯ

7) บริการสารสนเทศสิทธิบัตร เป็นบริการสืบค้นสารสนเทศสิทธิบัตรจากแหล่งสารสนเทศสิทธิบัตรต่างๆ ทั่วโลก ได้แก่ ฐานข้อมูลสิทธิบัตรของสำนักงานสิทธิบัตรอเมริกัน (USPTO) ฐานข้อมูล WIPO ฯลฯ

นอกจากการบริการเบ็ดเสร็จทั้ง 7 บริการดังกล่าวฯ ในกรณีที่ข้อมูลที่ต้องการไม่มีในสำนักหอสมุดฯ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการสามารถติดต่อประสานขอข้อมูลเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภายใต้ศูนย์ประสานงานสารนิเทศสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ศปว.) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการได้รับข้อมูลที่ครบถ้วนและเป็นการส่งเสริมการใช้สารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในกรณีที่ผู้ขอรับบริการต้องการขอรับคำปรึกษาเพิ่มเติม ยังสามารถช่วยประสานแจ้งนักวิทยาศาสตร์ผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ ของกรมวิทยาศาสตร์บริการเพื่อขอรับคำปรึกษาได้โดยตรง เช่น ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องวัสดุสัมผัสอาหาร แก้วและกระจก เซรามิก เยื่อกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ ยาง พลาสติก การทดสอบของเล่น ฯลฯ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ โดยสำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือหอสมุดวิทยาศาสตร์ ดร.ตัว ลพานุกรม จึงเป็นแหล่งรวมสารสนเทศและคลังข้อมูลความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่พร้อมให้บริการแก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชนทุกภาคส่วน ปัจจุบันได้มีการพัฒนาการบริการสารสนเทศเบ็ดเสร็จด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ผู้ใช้บริการสามารถติดต่อขอรับบริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ณ บริเวณชั้น 1 หอสมุดวิทยาศาสตร์ ดร.ตัว ลพานุกรม รับข้อมูลได้ภายในระยะเวลา 30 นาที โดยมุ่งเน้นการให้บริการที่มีคุณภาพ ได้ข้อมูลครอบคลุมภายในจุดบริการที่สะดวกรวดเร็ว รวมทั้งขยายสู่การให้บริการระบบออนไลน์ที่ประชาชนทั่วประเทศ สามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา ทุกโอกาส

วันและเวลาการให้บริการ วันจันทร์ – วันศุกร์

เวลา 8.30 – 16.30 น. (เว้นวันหยุดราชการ)

โทรศัพท์ : 0 2201 7250-6

โทรสาร : 0 2201 7265

เว็บไซต์ : <http://siweb.dss.go.th>

อีเมล : info@dss.go.th